

عنوان مقاله:

تاملی معرفت شناختی بر آینده پژوهی

محل انتشار:

فصلنامه آینده پژوهی انقلاب اسلامی، دوره 4، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 32

نویسندگان:

سعید خزابی - عضو هیئت علمی دانشگاه امام حسین (ع) تهران

علیرضا نصراصفهانی - مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور

امیر حسین رهبر - دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه بوعلی سینا، همدان

خلاصه مقاله:

آینده پژوهی دانشی فرارشته ای و نوپدید است که به سرعت در حال کسب مشروعیت و گسترش در عرصه های نظری و عملی است. بخش-های نظامی و امنیتی همواره از مشتریان اصلی تحلیل های آینده پژوهانه بوده اند. یکی از موانع عمده در راه تعمیم آینده پژوهی و کسب مشروعیت فراگیر علمی، چالش های معرفت شناسانه در این حوزه است. این نوشتار ضمن بررسی تطابق آینده پژوهی با چارچوب رایج در پژوهش های علوم اجتماعی، مروری بر پارادایم های فلسفه ی علم و به ویژه برخی پارادایم های متقدم همچون واقع گرایی انتقادی و عملگرایی دارد؛ در ادامه مقاله می کوشد در پی پارادایم فلسفی مناسبی برای آینده پژوهان مسلمان باشد که این مسیر، سرانجام به پیشنهاد خام واقع گرایی اسلامی (با مذاق حکمت متعالیه و یا واقع گرایی علامه طباطبایی) می انجامد. به این ترتیب مطالعات آینده پژوهانه در حوزه های دفاعی می تواند از رهگذر ابتدا بر یک چارچوب معرفت شناسانه ی مستحکم که در آن حجیت عقل و نقل پذیرفته شده، از دستاوردهای دانشکده های نظامی و حوزه های علمیه به صورت همزمان بهره مند شوند.

کلمات کلیدی:

آینده پژوهی، اسلام، واقع گرایی انتقادی، عملگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1810852>

